

XI.

B e t æ n k n i n g

til

Forslag til Lov om Udpantning og om Udlæg uden Grundlag af Dom eller Forlig.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 15de Februar 1873.)

Med Hensyn til Udpantning har nærværende Lovudkast sat sig til Formaal at samle de Regler, der fremtidig skulle være gjældende, og som hidtil have maattet søges i en Mængde spredte Bestemmelser, og det tilligter tillige at udstrække Retten til at gjøre Udpantning til forskjellige Fordringer, som hidtil kun have kunnet indtales ved sædvanlig Rettergang.

Udvalget erkjender det for et Gode, at de om Udpantning gjældende Bestemmelser ere samlede i Lovudkastet, der tillige paa en heldig Maade har afgjort forskjellige Tvivl, som den nugældende Lovgivning gav Anledning til. Derimod er det neppe uden Betænkelse, at Lovudkastet indrømmer Udpantning i et større Omfang end hidtil. Ikke desto mindre antager Udvalget at kunne billige Lovudkastet ogsaa i denne Henseende, naar der optages Bestemmelser deri, der indeholde en Sikkerhed for, at i Almindelighed kun klare Fordringer inddrives paa saadan Maade, samt at Skylbneren, naar Udpantningen er ulovlig, faar en let Afgang til Erstatning.

Udpantning er hidtil bleven anvendt ved forskellige Arter af Fordringer, der i Almindelighed ville være uomtvistelige. Undtagelsesvis findes der iblandt disse Fordringer saadanne, hvis Rigtighed er tvivlsom, og som derfor ifølge Sagens Natur burde gjøres til Gjenstand for sædvanlig Rettergang. Det er derfor efter Udvalgets Mening mindre heldigt, at man i Praxis saa godt som aldrig ser Sag anlagt til Fordringens Inddrivelse, naar denne kan gjøres gjældende ved Udpantning, idet den Anstuelse er bleven almindelig, at Udpantning er den normale Maade, hvorpaa disse Fordringer blive gjorte gjældende, hvoraf man da atter ugleder, at selv om Forretningen findes ulovlig, har Skylbneren intet Krav paa Erstatning for Tort og Kredittpilde. Da der altid tilkommer Fordringsciieren Balget mellem sædvanlig Retter-

gang og Udpantning, og da han, naar Fordringen er tvivlsom, bør foretrække det første Alternativ, er det formentlig stemmende med Forholdets Natur at paalægge Rekvirenten et strengt Ansvar til Erstatning, naar Udpantningen findes ulovlig. Udvalget foreslaar derfor en hertil sigtende Ændring, jfr. Ændringsforslag Nr. 22, og har tillige anset det nyttigt i en Lov, der kan ventes benyttet af Rægmænd, at optage en udtrykelig Bemærkning om, at Rekvirenten altid har det i sin Magt at gaa den sædvanlige Rettergangsvei, skjøndt en saadan Bestemmelse strengt taget er overflødig. Ligesom Rekvirenten formentlig bør være pligtig at modtage delvis Betaling, naar en saadan tilbydes ham, uden at kunne gjøre gjældende, at han kun er pligtig at modtage Betsbet, naar hele Fordringen paa Lovlig Maade tilbydes ham, saaledes antages det at være i begge Parters Interesse, naar en Del af Fordringen er klar, medens en anden Del er tvivlsom, at den første gjøres til Gjenstand for Udpantning, den sidste for sædvanlig Rettergang. En saadan Deling af Fordringen bør ikke kunne iværksettes vilkaarlig, men antages paa den anden Side at være uden Betænkelse, naar Fogden skjønner, at den er retfærdiggjort ved de oplyste Omstændigheder. Ved paa den anførte Maade at give Rekvirenten Balget mellem Udpantning og sædvanlig Rettergang, ved at indrømme ham Ret til at gjøre Udpantning alene for den uomtvistede Del af Fordringen og indtale Resten ved Søgemaal, samt ved at skjærpe Rekvirentens Ansvar for ulovlig Udpantning, antager Udvalget, at man tilnærmelsesvis kan naae dertil, at kun klare Fordringer gjøres til Gjenstand for Udpantning, medens de øvrige henvises til ordinær Rettergang. Naar Rekvirenten altid vælger Udpantning paa sin egen Risiko, vil han nemlig være opfordret til at gjøre sig Rede for de Indsigelser, der kunne ventes fremsatte, og i alle tvivlsomme Tilfælde fore-